

APPENDIX

Ex libris Joannis Dernschwammii
qui in Bibliotheca Viennensi
asservantur

De marginalibus Joannis Dernschwammii vide: Hermann Zsuzsanna: Hans Dernschwam könyvei közt. In: Az Egyetemi Könyvtár évkönyvei (Annales Bibliothecae Universitatis de Rolando Eötvös nominatae) IV. 1968. 167—176.

Hans Stoeffler

Ephemeridum opus

Ioannis Stoeffleri Justin

gensis mathematici a capi-

te anni Redemptoris Christi

1532 in alios 20 proxime

subsequentes : ad veterum

imitatione accuratissimo

calculo elaboratum.

Anno 1532 Venetijs.

In Edibus Petri Liechtenstein.

J. Stöffler: Ephemerides. Venetiis, 1532 (36/7143; ÖNB 72 V 32)

Anagurus

angarus fieret/hoc est opprimeretur/seruitque/non tam Christo
domino benignissimo/sed Turco/thrannorum omniū immanissimo/
nec in libera Hierosolymorum urbe/sed Babyloniorum/omnis con-
fusionis/ac seruitutis domicilio/immo carcere teterimo. Vbi
pro dolor/multa hoc tempore Christianorum multa/non tantum
sorpre/verum etiam antea/huic hosti seruitutem seruiunt plus;
quam Aegyptiacam. A quo/cum superioribus seculis maiores no-
stris gloriosum sepe reportauerint triumphum/ac orbi Christiano suo
sanguine pacem pepererint/nunc viribus fracti/ac ope destituti/
moerent/non secus atque liberi parentibus orbati. Ut nouam
illis recuperande libertatis spem addidit/hoc tempore/primum
progenitor L. eis. V. qui vt verus regni Hungarie heres est/ita
omnem defendendi huius curam in se tam olim recepit. Deinde
vos qui legitimū estis successores. Quid etiam res efficit/ut
nemo de cetero nostrorum orbistatem deflere possit suam.

Precueris
interpret
una cu suo
Ego ex mui
lia

Nouam itaque dei legem secundum ut institueram/in nostram V. ad lig.
verti linguam/quād feliciter haud scio non tamē sine summis
et vigiliis, et laboribus. Quippe qui in hoc studio/multis versatibus
sum annis. Quād si gens ipsa nostra amplecti poset/nulla de ceteris
rebus illi seruitus erit metuenda. In hoc inibi studio bortator/
simul et adiutor fuit/Spectabilis/ ac Magnificus dominus Thonilla se-
mas a Radada Confiliarius Regius/ ac Comes Comitatus
Eastrī ferret Chauerniorū Regalium magister/fidelis Less. V.
dominus meus. Huius ergo opera/cura studio singulari/sum
mis impensis consequiti sumus/vt diuinum hoc Novi testamenti
opus/lingua nostra patria/in oppido suo excuderetur. Quid mul-
tissimis nominibus Less. V. nuncupandum duxi. Primum quid et
Erasmus

liberos / adolescentes / senes / firmos / infirmos / diuites / pauperes .
Admonet maritos / uxores / parentes / filios / viduas / virgines /
finaliter omnes / qui Christo domino nomen dederunt . In hoc
enim sermo gratiae ac reconciliationis in hoc verbum veritatis /
in hoc ribus anime spiritualis / in hoc fons aquae viue / in hoc
porro verbum vite eternae . Quam suis largiri dignetur Deus /
cuius nomen sit benedictum in secula . Amen . Dat . Neanest
Anno salutis 1541 .

Ioannes Syuerster p[re]carius inter ipsi
in uno nocte et nebula maxima una
cum sua Dno et patrone Madadi
Deus retribuat uobis pro v[er]is
meritis hic et in futuro seculo
Rotas et Ignem p[er]petuum

Modestia vestra no[n]
ta sit omnibus homi[nibus] . R.

Uy Testamentum magiar nelwen .... Uyssighet, 1541.

RMNy. 49. (56/7163; ÖNB BE 9 Q 35)

DOMINICI

Marii Nigri Veneti

GEOGRAPHIAE Commentariorum libri XI, nunc primum

IN LVCEM MAGNO STUDIO EDITI, QVI
bus non solum orbis totius habitabilis loca, regiones, provinciae, urbes,
montes, insulae, maria, flumina, & cætera, ut nostro tempore sunt sita &
denominata, uerum etiam omnium ferè populorum & uariarum gen-
tium mores, leges ac ritus tam sacri quam prophani exactè de-
scribuntur, ita ut uel ipso Strabone utilior nostris tem-
poribus, autor hic doctorum quorundam
iudicio merito habeatur.

VNA CV
LAVRENTII CORVINI NO-
uoforenſis Geographia. 593

E T
STRABONIS EPITOME PER D. HIERONY-
MVM GEMVS AE V M translated, quam adiecimus ut quo cum
Marium hunc nostrum Lector conferat, habeat. 675

Adiecto serum & uerborum memorabilium Indice
locupletissimo.

Cum gratia & priuilegio Imperatoriaæ Maiest. & Christianiss. Gal-
liarum Regis, cuius exemplum subiecimus.

B A S I L E A E.

D. M. Niger: Geographiae commentariorum libri XI. Basileae, 1557. (325/7063; ÖNB 47 P 26)

hic quoq; dicatus, transitu difficilis, nō spacio solum aquarū sed etiam sa
xorū congerit, quib; conuoluitur. A quo ad Gangē 10. dierū per campa
stres & ualas solitudines etiā Indiā ipsi signatas, iter est, bestijs fortas, di
ues tamen terra, & opib. abundans, Hypasis tandem Sōx fluuij ex Vindio
monte profluenti iungit, simulq; in Gangē labuntur, ultra quē cauit Ale
xander progredi, unde Solinus Hypasis fluuij nobiliss. qui Alexandri Quoq; Alexander in
magni iter terminauit, scutis arce in ripa eius posita probat, quas 12. fuisse India p. gressus
Curcius scribit, ex quadrato saxo monumentū expeditionis suar. Post Hy
pasim Dyardenes effunditur, minus celeb̄ auditu, quia per extrema atq;
inuia prop̄ regionis currit, cæterū non crocodilos modo uti Nilus, sed
& delphines, & ignotas peregrinis beluas alit, quē Ethimāthis post eum
crebris flexib. subinde curuatus excipit, unde ab accolis ad strigandos cā
pos carpit, ea causa est quur tenus reliquias iam sine nomine in mar emis
tat aquas. Diamuna ex montib. aquilonaribus cadēs in Gangē influit, ins
de ex h̄sdem montib. Ganges originē ex pluribus fontib. trahit, licet quā Gangē origo
dā incertis ut Nilū exoriri dicāt. Arthemidorus ex Emodis montib. Post
Diamunā ad orientem magis Sarabū fluuij excurrit, qui etiam in Gan
gem ab ea parte iuumpit in cuius alue Indiā de qua nūc scribimus tera
minari Ptolemaeus author est. Hoc autē loco Gangem depingere non erit
indecens, quando ad eius fontes deuenimus. Is maximus omnīū fluuiorū
prædictatur, quem sacræ literæ Phison vocant, in quo maximā fertilitatē
esse, terra ea inundata, apparet, in eum triginta annos influere scribit Plinius,
ex his nauigabiles, præter iam dictos, Crenacā, Rhamnum, Bouā,
Casphagā, Somin, Alicum, Oedanem, magno statim ex suis fontib.
fragore erūpere, deiectumq; per scopulos et abrupta ad meridianā regionē,
ubi primum molles planities contigit, in quodā lacu hospitari. Ande in
eum obiecta rupes inclinat ad orientē lenemq; fluere usq; Palimbothram
ciuitatē atq; inde ad meridiē conuerti, ubi minimū 8. mil. pass. latitudine
quidā 10. ubi maximū supra 12. sunt quidicē 20. Altitudinē nusquam mis
nōre pedum 20. nutritiō in eo Crocodilos, & delphines, Plinius platanis
stas ab ijs uocari, rostro & cauda delphini, magnitudine autem 15 cubito
rum, anguillæ quoq; tricenos pedes. Esseq; in eodem Sebosus uermes brā
chij binis 60. cubitorum, & cruleos, qui nomen à facie traxerūt, ijs tantas
esse uires ut elephatos ad potum uenientes mordicūs comprehensa ma
nu eorum abstrahat. Cerat quoq; inesse. Scinditur Ganges sursum à mari
haud modico intervallo in 5. flumina ut in descriptione oſtorum eius in
litoralib. meminimus. Verū extrema duo longissime inter se distant. Sed
quoniam ab incepto ordine aliquantū discessimus ad Cylindrinā remeant

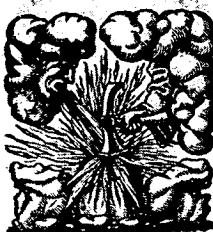
fatu sive dū est, eam Gymnosophiste, id est, sapientes nudi habitat. Iti philosophi
vnt sicut huius tractus mundi sunt, tanta continentia, ut uel pomis arborum, uel
spud tori, uel alia simplici realantur, hyemem & statemq; nuditate agere, & qui quum
qua diuitiā Tauricā londū, Berwicā, Et tales. Celsi Religio ad flame
punt eis fatu naturales et Simplices hōres. Quid si Celsi Religio
ex necessitate et paucitate atq; ignoratia fecerunt. Et ob id q
Simplicitate frumentis uero pescabant. Atq; sude Assim̄ oīr sint
tollerant et sonuerūt a Tauricō. Sequunt Latra, Cesario, Una cū alijs
Minib; sub Proculati uxillo. Sed ramen ut mendici et vident
contempti. Et tales una cū Judis plent pecunij Captiuos
caue. Atq; in Taurica sive Constantiopolite, uendave. Ut ego
H. N. Ann. 155. p. aliquot inay cūdī sequentes. Radiatu est
Superstitione Tauricā Religionē plura scribere, sicut enī alijs Gymnosophiste

O P E R A O M N I A

I O A N N I S
P I C I , M I R A N D U -
lae Concordiæque comitis, Theologo-
rum & Philosophorum, sine contiouersia, principis: Viri, siue
linguarum, siuererum, & humanarum & diuinarum,
cognitionem species, doctrina & in-
genio admirando.

S V N T A V T E M H A B C Q V A E A B
hoc autore felicissime scripta sunt.

- Heptaplus, de Dei creatoris sex dierum opere Genesios. *1*
Conclusiones nongentæ, Romæ publicè propositæ, præcipuas Theolo-
gicæ locos, & pleracq; in quibus philosophorum omnis labor & stu-
dium cernitur, continentæ. *2*
Apologia aduersus eos qui aliquot propositiones Theologicas carpe-
bant. *3*
De ente & uno opus, in quo plurimi loci, in Mose, in Platone & Aristo-
tele, explicantur. *4*
De hominis dignitate. *5*
Ad Christianæ uite institutionem, regia siue præcepta, quibus adiu-
tus homo posuit vincere mundum & tentationes. *6*
In psalmum, Conserua me Domine, qui es X V, commentarius. *7*
De Christi regno Scuaniitate huius mundi. *8*
Epistolarum Liber. *9*
De Astrologia disputationum Lib. XI L *10*-
Elegia aliquot. *11*
In Platonis Coniunctionis Lib. III. Italice scripta. *12*
Item Cabala Ioannis Reuchlini, ad intelligenda loca quadam Picij, ma-
gno usui futura Lectori. *13*

Cum Cæsareæ Maiestatis gratia
& priuilegio.

B A S I L E A

J. Picus Mirandula: Opera omnia. Basileae, 1557. (326/7064; ÖNB 71 N 3)

Quinta Pars

in personam Othonis: de quo legitur in c. in synodo. Ixij. distin. q̄ regum: in omnibus locis indifferenter extra regnum Francie semper imperator sedet à dextris, & rex Francie à sinistris, & sic praecedit regem Francie proper autoritatem & praeminentiam quam haberet ab ecclesia, ex vocatione & coronatione quam recipit ab ecclesia Romana, ut dictum est, & habeatur in c. per venerabilē extra de electio, & notatur in plurib⁹ locis. De huiusmodi translatione sit magna alacratio: fed cūm non sit magna vtilitas, & si etiam hęc pars satis onerata, ne remitto ad tra. Et quin Iohannes le Clerc de primogenitura, in xiiij. questio ne steundit libri vbi per viij. aut viij. colum.

*Primitus que fuisse
In Regno erit Ius
quiclibet est. Dicit
satio Romanorum Epim
eti suis Gabriele
et iacobo audiret
ut priuipes quiescerent
ad aliud regnum et
complementum Imperiorum
qua Imperatoris filia
est confortata Epis
Romane Romani fuit
et duxerunt eis
Imperatorem. Cuius
quis fuit quiesceret. Monebat predictus
Antonius ex ratione, quia predictus Carolus licet fuisse
electus in Imperatore, non tamen erat adhuc vñctus & coro-
natus, & sic etiam erat rex Romanorum, qui tamen per Ros-
manorum non vnguietur nec coronatur ab Ecclesia: & etiam
licet etiam rex Hispanie, in qua non vnguietur, ideo dictus
predictus fuit predictus cancellarius Francie debuit praece-
dere cancellarius Francie debuit praece-
dere electi in Imperatore: eo quia rex Francie erat vñ-
ctus & coronatus, predictus vero electus in Imperatore,
et rex Hispanorum non era vñctus nec coronatus.*

*Ex parte vero dicti domini Mercurini cancellarii electi
in Imperatore multa in contrarium dicebantur, & q̄
predictus electus era vñctus & coronatus ab archipe-
scopo Coloniensi, ad quem pertinet eidem regi primā vñ-
ctionem & coronationem impendere, prout tenet Innoc.
in c. venerabilē, extra de electio, dicam plenius.*

Dicatio huius controvergia pender ex dubio sequens dividetur: Nunquid electus in regem seu in Imperatore à principibus habentibus potestate eligendi vel à maiori parte possit statim ex ipsa electione licere nomen regis assumere, ac bona regni & Imperij, tanq̄ habens candens potestare quam Imperator in Italia & in alijs prouincijs regno. & Imperio subiectis administrare.

Ad istud dubium videtur primo dicendum, q̄ electus in Imperatore non potest nisi assumere nomen regis, ni si post approbationem suam ab Ecclesia factam: quod sic probatur. Examinatio per sona electi in regem Romanorum pertinet ad Ecclesiam Romanam, & venerabilē, q̄. Verum, extra de electione, clementi, Romani, versi, prefatis itaq; de iure returnat, & non solum examinatio immo approbatio & nominatio, ut dicit ibi textus, quæquidem exami-
natio non videat fieri ad alium finem, nisi ut examinata prius persona ipsius vel faltem persona eiusdem electi ap-
probetur, ut sic ex talia approbatione deum posse, sicut
in electis ad dignitates ecclesiasticas regulariter obser-
tur: ut patet in c. o. n. t. extra de electio, & in c. qualiter, eo-
dem titulo, & causarum, eodem titu, libro vi. Ergo vide-
tur q̄ approbatio electi in regem Romanorum, etiam si
sit electus à principibus in cōcordia peti debet ab ecclesia

Romana antequā administraret, nec nomen Imperatoris assumere, ut dicit glo. in dicta clementi, Romani, in verbo, futurus, ibi: ego enim, quem ad hoc allegat Felini, in eam te, in h. col. extra de re scriptis, vbi ample ponitur materia de electo, quam potestarem habeat ante confederationem seu confirmationem.

Secundū sic: Si rex Romanorum ex electione cōcorde vel à maiori parte principum electorum facta possit statim administrare iura & bonaregni & impérii, ergo vñctio & coronatio qua regi Romanorum Aquitani per archiepiscopum Coloniensis, & vñctio & coronatio que per archiepiscopum Mediolanensis, in villa Modinen, secundario eidem ante vñctiōnem & coronationem imperiale consueverunt impendi, ut etiam notatur per lo- an. Andia dicta clementi, Romani, videretur superflue & inane, & de nichilo videretur seruire: quod est absurdum & inconveniens, cum tales vñctiōnes & coronatiōnes non videant esse sine rationabili causa inducere.

Tertij sic: Rex Romanorum non habet candens potestare quam Imperator, qui non dicitur Imperator nisi post vñctionem & coronationem: cum, ut habemus in libere à Zenone, C. de quadri, prescrip. plo. in f. vbi Imperator non concedit privilegium ante infusas Imperialis usurpatione, per quarti suscepitione intelligimus coronationem Imperiū, & sic videatur q̄ rex Romanorum non habet candens potestare quā postea factus Imperator, & factus in l. athlete, ff. de excusa, curorum, quem ad hoc allegat Baba, in c. eam te, in h. colum, extra de re scriptis.

Quarto faciūt tex. in c. nomine dñi, versi, digatur ut te, ibi: & futurus, xxijij. dist. & in c. venerabilē, q̄. verum, ibi: digendū in regem, in Imperatore postmodum promovendū, extra de electio, & in c. Romani, versi, prūf. & iure regni, vbi dicitur. Ego enim rex Romanorum, futurus Imperator. Ex quibus omnibus patet quid p̄tendat quis efficiat rex, & postmodum futuro tempore Imperator, & sic rex non videatur habere candens potestarem q̄s Imperator: cum rex prius existens postmodum promovatur in Imperatore, ut sic aliquid Imperiū plus promovatur in Imperatore, quam in regem.

Quintū sic probatur, nam nihil operatur anteq̄ sit. ff. de collatio, bonorum, q̄. si impuberit, vbi dicit, premanet ea est enim collationis species, cūm adhuc vñctus sit cūlū de bonis quarta debetur. l. i. q̄. ex hoc re scripto, si de ventre inspiciendo, l. quoties, ff. de nouatio. Sed Imperator in sua coronatione dicitur oriri, & sic incipere esse. l. omnes. C. de fers, l. h. v. orus Imperij prouelerunt, & ibi glo. c̄t. exponit: id est coronatus, ergo ante hoc non operatur q̄ ad Imperator pertinet, ut de hoc dicit lo. A. n. d. data, l. vii. in gl. q̄ incipi, circ̄ debet. Et rīb⁹ coroñat corona debet, ut notetur per eum in c. Romani, de electio, & dixi supra.

Sexto probatur sic: Furtiuus est omnis adūs & illicius qui exercitetur in re preter voluntate dñi vel custodiis, mali exercitetur, per eum cui traditio fieri debet. l. si exhibulat, ff. de acqui, posselio. l. ne ex vera, C. de quadri, prescrip. plo. sed per Christū beato Petrum & successoribus tradita sunt virtutis q̄ regni gubernacula, ecclesiis scilicet & temporis, xxijij. dist. c. o. t. xv. q. vi. c. aliis, & c. nos sanctiorū, & c. caros, i. q. iiiij. c. quia preclarus, in principio, & c. ad apostoli, de re iudicata, in vi. Quicunque ergo fine voluntate fuerit, & illuc faciat: quod optimè probat Innocentius, per rationes in c. licet ex suscep. de foro compagin. & proposit. per in d.

Alfonſi à Caſtro, Zamorensis,
Ordinis Minorum regularis Obſeruan-
tiæ, Prouinciæ ſancti Iacobi, aduersus omnes
Hærefes, Libri. XIII.

O P V S H O C N V N C P O S T R E M O A B
A V T O R E R E C O G N I T V M E S T, E T T A M
multis ab eo locis ſupra omnes priores editiones auctum atq;
locupletatū eſt, vi merito nouum opus cenſeri poſſit,
prout Autor iſe in Epifcola Nuncupatoria
apertè demonſtrat, quæ addita ſunt,
pagina septima per breuem
epiſtolam reperies.

A N T V E R P I A,
In ædibus Ioannis Steelfij. Anno,
M. D. LVI.

Cum Gratia & Priuilegio.

Alfonſus a Caſtro: Adversus omnes haereses libri XIII. Antverpiae, 1556 (272/7011;
ÖNB 19 B 12)

AE sunt Serenissime REX, heres quæ ab Apostolicis tem
poribus ad hunc usq[ue] diem Ecclesiam vexauerunt. An autem
omnes collegimus, me later, quoniam multe fuerunt hereses
ad e[st] occulte, vt in paucorum & fortè nullius notitiam venu-
runt. Alia rursum quæ & si multi fuerunt nota, non tamen
fuerunt qui de illis villam in suis libris facerent memoriam: quapropter ne-
cessum est ut sint longo temporis decurso tradita obliuioni. Hoc ta-
men fateor, me nullam assertione in hoc opere omissem
ex iis quas Ecclesia proscriptis, cuius memoria
apud scriptorem ex his quos
videre licuit, habeatur.

F I N I S.

M. Iodocus Nas.
Anno M D LXVIII.

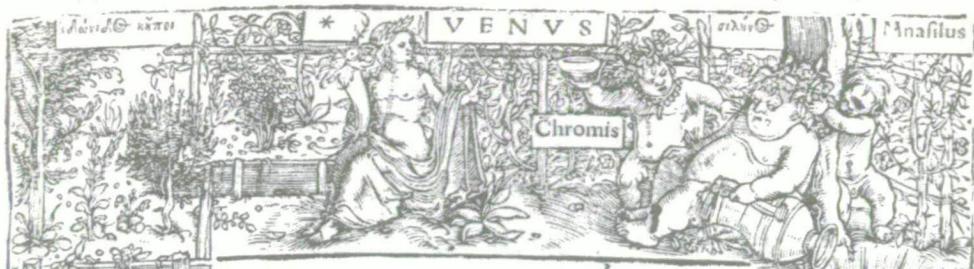
AVGVST. IN CANO- NICAM IOAN.

*Omnia que leguntur in scripturis sanctis, ad instructionem et salutem no-
stram intente oportet audire. Maxime tamen memoria com-
mendanda sunt que aduersus hereticos valent pluri-
mum, quorum infidie, infirmiores quoq[ue]
& negligenter circumveni-
nire non cessant.*

SOLI DEO GLORIA.

Inscriptio
In scripturis fratrum Franciscanorum heresim omnium in toto Orbe
perfidiissimam. Quia Aut. Domini 1385 edito quodam blasphemosum libro
a Bartholomeo de Virga, fidei Christianae aduerso. Infelicitatem & misericordiam
ille francista fecit. Christo in omnibus confusorem fringens, diabolico quodam
instituto coniuncti, Instaurati in eo Hierusalem, qui ex blasphemati historia compulerunt
Apolloniu[m] Tiamu[m] Salvatorem n[ost]ro Jesu Christu[m]. Contro quod Pufalius scripsit
libro Blasp[em]i, Chapta 203. Vide et Philostratu[m] in vita Apollonij. Sed ut illi
melius emerit. Ut fratres illi, una cum patre suo Francisco nati in frumentis
Institutio in huius Ordinis et Secunda capitulo anno 1207. Die vero 10
maies Aprilis. Alij Ordines pauperum Dominicae Abi[st]ento a conuersio[n]em
Ordinis sunt facti et de penitentiâ non absit ab eius conciliante. Obiit anno
1225. Dicit vero Tito Ordines ab eo facti instituti. Abi[st]entia p[ro]fessio[rum]
in dies festiones in Olybrius et Comuni ualeat, natus Bernardino Vide Sabellius
Aeneade to lib[ro], sicut et de Ordine francesciano adeo incrementu. Ut testatur Sabellius
Aeneade q[ui] lib[ro] ad numerum Decepcionis illius sua ipsi accedebet. Exagatatio
circa Annos 1250, Ordine minorum novis, famulis militariis in Gallia subiectis. Cuius
et cetera dubia q[ui] abmetat. Vide poliorum Do[minus] Petri Li[te]ri et Canonislati
Francescianus a Gregorio illo p[ro]p[ter]a. Vide platerum.

G. Deutz. Augv.

HERBA⁼ R V M

V I V A E   E I C O N E S
ad naturæ imitationem, summa eum
diligentia & artificio effigiatæ,
una cum E F F E⁼
C T I B V s earundem, in gratiam ue-
teris illius, & iamiam renascentis
Herbariæ Medicinæ,
P E R   O T H .   B R V N F .
recens editæ, M . D .   X X X I I .
¶ Quibus adiecta ad calcem,
A P P E N D I X i sagogica de usu & ad-
ministratiōne S I M P L I C I V M .
Item Index Contentorum singulorum.

Argentorati apud Ioannem Schottum, cum
Cœl. Maiest. Priuilegio ad Sexennium.

Inuentū Medicina meū
est, opifercq per orbē
Dicor, & Herbarū sub-
iecta potentia nobis.

VTE S T multorum dispar sensus, uariacp censura eorum, qui in alienis
 curiosius nonnunquam quam in proprijs uigilant, ita & in Herbarij hoc Opere
 nimur eveniet; pleraque in illo defuderunt fortasse, uel ex sive
 uelstribus, uel Germaniae ignotis herbis. Sciant illi, ex prescripto boni Au-
 toris Catalogo, singulas Rhapsodias subordinasse, eiudem Medicæ pros-
 fessionis uirum doctissimum D. Michaelem Herum: qui precibus nos ^{her. Michel vni. lop.}
 stris uix eo etiam tractus, ut æque commodo publico, atque Othonis glo-^{Seccares Michael her.}
 ræ operas suas locaret. Quæ ergo hic uides, Lector candide, parte aliqua ^{sum vnde stant. bewy}
 suppleta sunt, fatemur. Nam autor ipse fatis concedens, incompletum re-^{In dem Constantio de Agriculture. Em}
 liquit Opus, ita ut supra dimidium eius, non sine magna rerum inquisitio-^{geaffer sanctiss. dec}
 ne, reliqua ex Catalogo illius relicto, subdita sunt: ea certe fide, ut iniustæ ^{wedie. hæc q. nunc}
 queraris expostulatione, hæc, uel illa deesse. Necqe em liceret, Scriptoris cu-
 iuscz argumentū suffringere, aut emēdicato titulo, quæ alioqui clara sunt
 obfuscare. Adde, quod Herbarum indagatio, uti immensum est chaos, ita
 pro C R E A T O R I S ininuestigabili donorum collatione, humanum lon-
 ge superat ingenium, Necqe omnia nosse uni datum. Quod si ueterum quo
 que in ea re cuncteris sedulitatem, & illis multa deesse fatearis, necesse est.
 Num Dioscorides, num post illū Theophrastus, Plinius, & ceteri omnia
 prescripsierunt, atque id sine cauillatione? Sed & interim quisnam Dioscori
 dis aperiet studium, ut ille saltē nobis citra digiadicationem pateat? Quā
 igitur (ut aiunt) nihil usquequaque beatum, sicqe quiddam prodīsse tenus,
 si non datur ultra, ob doctissimi viri obitum, ijs contenti simus, quæ citra
 controuersiam hic descripta sunt. Insunt nempe Operi huic, Herbe nedū
 Medicinales, sed & Culinarie, subiectis Leguminum, Arbustorū, & Ar-
 borum effectibus compendiario quodam usu. Tuum fuerit Lector opti-
 me, quæ paſsim hic sustuleris, ueteribus conferre, num certa, ueracp sint,
 illorum itē scriptis consona: quæ fidelius licet tradita, ob uitæ nostræ igna-
 uiam, forte capere non possumus uti uere tradita sunt. Vnde non iniuria
 in hac, quemadmodum et in alijs scientijs, imploranda Domini gratia, ut
 sublata a nobis aorizia, desinat tandem cæcūtire infelix & ingrata leculi hu-
 ius nequitia, quæ pedibus etiam conculcat auro longe preciosiora. Boni
 ergo hæc consulant legentes, & candorem preferant imposturæ, sicubí fal-
 so, in hoc scribendi genere, offendant Brunfelsianæ. Nam hic rerum sua-
 rum finis destinatus. V A L E. *¶*

O. Brunfelsius: Herbarium vivae eicones ad naturae imitationem ... effigiatae, Argentorati, 1532 (206/6946; ÖNB 69 P 29)

Mirabilia Rome.

Opusculū de Mirabilibus
Novae et Eleteris Urbis
Rome editū a Fran-
cisco Albertino
Florentino.

Zum Privilegio.

